

EPIPEN

300 mikrogrami

EPIPEN

150 mikrogrami

šķīdums injekcijām pildspalvveida pilnšīrcē
Epinephrinum

FAKTI PAR ANAFILAKSI

Svarīga informācija pacientam par zāļu riska mazināšanu

1

KAS IR ANAFILAKSE?

Anafilakse ir nopietna un, iespējams, dzīvībai bīstama alerģiska reakcija. Simptomi var attīstīties dažu sekunžu vai minūšu laikā pēc alerģiskās vielas, ko sauc arī par alerģijas izraisītāju vai alergēnu, iedarbības.

Anafilakse ir Jūsu organisma imūnsistēmas pastiprināta reakcija uz nekaitīgu vielu, piemēram, noteikta veida pārtikas produktiem. Organisms reaģē un veido ķīmiskas vielas, lai sevi pasargātu. Šī reakcija var radīt dzīvībai bīstamus simptomus.

a) Biežākie anafilaktisko reakciju izraisītāji

Pārtika

piem., zemesrieksti, lazdu rieksti, pekanrieksti, olas, soja, zivis, vēžveidīgie, kvieši un piens. 30% no visām smagām anafilaktiskām reakcijām izraisa pārtikas alergēni.

Kukaiņu inde

piem., bites, lapsenes, sirseņi, kameņes. letekmē > 3 % pieaugušo un 1 % bērnu populācijas.

Zāles

piem., antibiotikas, anestēzijas, pretsāpju līdzekļi.

Latekss

piem., cimdi, plāksteri, prezervatīvi.

Fizisks stress (piem., vingrojumi)

Ļoti reti, iespējams, kombinācijā ar citiem faktoriem.

Idiopātiski cēloņi

Izraisītājs nav zināms.

b) Raksturīgākie simptomi

Parasti, ja attīstās nopietns fizisks diskomforts, anafilaktiska reakcija ir skaidri nosakāma. Šie simptomi parādās dažu minūšu laikā, tāpēc ļoti svarīgi pašam nekavējoties uzsākt ārstēšanu. Par smagām alerģiskām reakcijām liecina šādi simptomi:

- Apgrūtināta/ skaļa elpošana
- Mēles pietūkums
- Rīkles pietūkums/ sasprindzinājums
- Sejas/ lūpu/ plakstiņu pietūkums
- Runas traucējumi un/ vai aizsmakusi balss
- Sēcošs vai pastāvīgs klepus
- Samaņas zudums un/ vai kolapss
- Bālums un nespēks (maziem bērniem)
- Kā arī ādas nieze, piepacelti izsitumi (līdzīgi kā nātrene), plaukstu un pēdu pietūkums, vemšana un spazmas vēderā.

Šis nav visu simptomu uzskaitījums. Vienmēr pārrunājiet ar savu ārstu, kādu simptomu gadījumā Jums jābūt uzmanīgam.

c) Kā ārstēt anafilaksi?

Svarīgi ir zināt, kas Jums izraisa alerģiju un izvairīties no tā. Ir ļoti svarīgi, lai Jūs zinātu anafilakses simptomus. Tomēr, ja iespējama anafilaktiskas reakcijas attīstība, adrenalīna (jeb epinefrīna) injekcija ir pirmās kārtas ārstēšanas izvēle, lai izvairītos no simptomu attīstības, un tad izsauciet neatliekamo medicīnisko palīdzību.

Adrenalīns būtu jāievada cik ātri vien iespējams, pirms parādījušies simptomi pārgājuši anafilaktiskā reakcijā (skatīt sadaļu 1b). Adrenalīns izraisa asinsvadu sašaurināšanos, tādējādi paaugstinot spiedienu, nodrošinot cirkulāciju un samazinot pietūkumu. Turklāt adrenalīns veicina bronhu relaksāciju un atvieglo elpošanas grūtības.

2

KAS IR EPIPEN ADRENALĪNA AUTOINJEKTORS?

Epipen ir vienreizējas lietošanas pilnšīrce, autoinjektors, kas paredzēts adrenalīna ievadīšanai smagas alerģiskas reakcijas gadījumā. Epipen autoinjektors ir paredzēts, lai pacients pats sev ievadītu standartizētu adrenalīna devu augšstilbā, iespējamās, dzīvībai bīstamas anafilaktiskas reakcijas attīstības gadījumā. Katrs Epipen var tikt izmantots tikai vienu reizi.

a) Ierīces raksturojums

Zilais drošības vāciņš

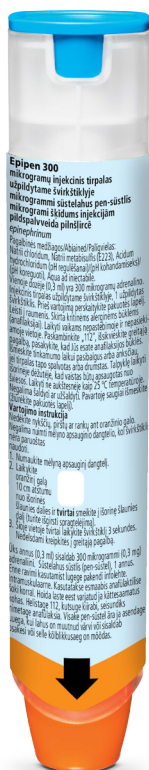
Pasargā no netīšas
Epipen ierīces aktivācijas

Indikatora lodziņš

Regulāri, pārbaudot
pārliciecinieties, ka šķīdums
ir dzidrs un bezkrāsains.
Ja šķīdums maina krāsu,
jautājiet savam ģimenes
ārstam nomainīt auto-
injektoru.

Oranžs adatu sargājošs uzgalis

Tas pārklāj adatu gan
pirms, gan pēc lietošanas.

Regulāri pārbaudiet Epipen indikatora lodziņu, lai pārliecinātos, ka šķīdums ir dzidrs un bezkrāsains.

Ciets, augšpusē attaisāms pārnēsājamais futrālis
Nodrošina drošu pārnēsāšanu un ātru pieeju Epipen.

Adatas uzgalis

Pirms lietošanas

Pēc lietošanas

Indikatora lodziņš

Pirms lietošanas

Pēc lietošanas

b) Kā lietot Epipen

Izņemiet Epipen no pārnēsājamā futrāļā. Atgulieties ar nedaudz piepaceltām kājām, lai nodrošinātu asins plūsmu, vai palieciēt sēžot, ja ir apgrūtināta elpošana.

1

Satveriet Epipen dominējošās rokas dūrē tā, lai īkšķis atrastos zilā drošības vāciņa tuvumā un noņemiet zilo drošības vāciņu. Atcerieties: „Zils – pret debesīm, oranžs – pret augšstilbu”.

2

Turiet Epipen autoinjektoru aptuveni 10 cm attālumā no augšstilba ārējās daļas. Oranžajam uzgalim jābūt vērstam pret augšstilba ārējo daļu.

3

Stingri ieduriet augšstilbā tā, lai Epipen autoinjektors atrastos taisnā leņķī (90 grādu leņķī) un noturiet šādā stāvoklī 3 sekundes.

4

Epipen noņem no augšstilba un iznīcina atbilstoši drošības prasībām. Oranžais uzgalis nosedz adatu.

5

10 sekundes maigi masē injekcijas vietu. Zvaniet 112, jautājiet pēc neatliekamās palīdzības un informējiet par anafilaksi.

Palieciet guļus vai sēdus stāvoklī un lūdziet kādu palikt ar Jums, līdz ārsts Jūs būs apskatījis.

Bezsamaņā esoši pacienti jānovieto ērtā stāvoklī.

1

2

3

4

Vienmēr turiet pie sevis divus Epipen iepakojumus – gadījumā, ja simptomi nemazinās 5- 15 minūšu laikā un ir nepieciešama otras devas ievadīšana. Katru Epipen var izmantot tikai vienu reizi.

Paskaidrojiet apkārtējiem, ka Jums ir paaugstināts anafilaktiskas reakcijas attīstības risks un par tā izraisītājiem.

Informējiet ģimeni, draugus, skolotājus un kolēģus kā atpazīt anafilakses simptomus un kas jādara šādu reakciju gadījumā.

Pārliedzinieties, ka viņi zina, kur Jūs glabājat savu Epipen un prot to ievadīt.

Ja izmantojāt Epipen mācību ierīci, pārliedzinieties, ka tā tiek uzglabāta atsevišķi no īstās ierīces, lai neatliekamā situācijā izvairītos no abu ierīču sajaukšanas.

3 BIEŽĀK SASTOPAMIE JAUTĀJUMI UN ATBILDES

J: Kāda ir atšķirība starp Epipen 300 mikrogrami un Epipen 150 mikrogrami?

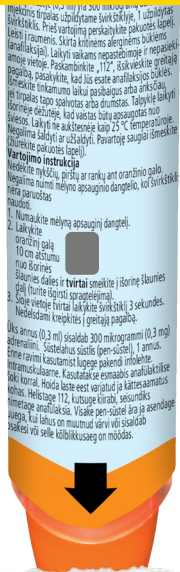
A: Abi satur adrenalīnu (jeb epinefrīnu), bet ir dažādas devas. Ja Jūsu ķermeņa masa ir lielāka par 30 kg, Jums ir nepieciešams Epipen 300 mcg. Bet, ja Jūsu ķermeņa masa ir no 7,5 līdz 30 kg, Jums ir nepieciešams Epipen 150 mcg. Jūsu ārsts izlems, kura deva ir Jums piemērota.

J: Kā lai es zinu, ka Epipen ir tukšs un esmu saņēmis nepieciešamo adrenalīna devu?

A: Tiklīdz Jūs ar atvēzienu (aptuveni 10 cm attālumā no augšstilba ārējās daļas) stingri ieduriet Epipen augšstilbā, adrenalīna deva tiek ievadīta. Pēc Epipen lietošanas tā oranžais uzgalis paplašinās, lai nosegtu adatu, un indikatora lodziņš kļūst tumšs. Ja joprojām nedaudz adrenalīna ir palicis autoinjektorā, tas ir normāli. Pēc ievadīšanas, Jūs ātri sajūtīsiet adrenalīna iedarbību. Atcerieties, katrs Epipen var tikt lietots tikai vienu reizi.

Epipen 150 mikrogrami - piemērots cilvēkiem ar ķermeņa masu no 7,5 līdz 30 kg.

Ja indikators lodziņā redzams, ka šķīdums ir mainījis krāsu, Jums jānomaina autoinjektors.

J: Ja Epipen autoinjektorā ir redzams gaisa burbulis, vai to joprojām var lietot?

A: Burbulis ir no slāpekļgāzes, un ir pieļaujama tā klātbūtne Epipen. Neuztraucieties, jo tas neietekmēs ne autoinjektora lietošanu, ne arī zāļu iedarbību.

J: Kā man jāuzglabā Epipen?

A: Adrenalīns (jeb epinefrīns) ir jutīgs pret gaismu. Uzglabājiet autoinjektoru ārējā iepakojumā, temperatūrā līdz 25°C. Neatdzesējiet vai nesasaldējiet, kā arī nepakļaujiet Epipen pārmērīga siltuma iedarbībai. Uzglabājiet futrāli ārējā iepakojumā, lai pasargātu no gaismas. Saskaroties ar gaisu vai gaismu, adrenalīna kvalitāte strauji pasliktinās un šķīdums kļūst rozā vai brūns. Lūdzu, atcerieties laiku pa laikam pārbaudīt Epipen autoinjektora stikla kārtidža saturu, lai pārliecinātos, ka šķīdums joprojām ir dzidrs un bezkrāsains. Nomainiet autoinjektoru pēc derīguma termiņa beigām vai arī agrāk, ja ievērojat, ka šķīdums ir mainījis krāsu vai satur nogulsnes (cietas daļiņas).

J: Kā man atbrīvoties no neizlietota Epipen, ja tam beidzies derīguma termiņš?

A: Sazinieties ar ārstu vai farmaceitu, kurš sniegs padomu un palīdzēs šajā situācijā.

J: Ko man darīt, ja ievēroju, ka manam Epipen beidzies derīguma termiņš?

A: Cik ātri vien iespējams apmeklējiet savu ārstu vai farmaceitu, lai nodrošinātos ar jaunu autoinjektoru. Iestādiet autoinjektora derīguma termiņu savā mobilajā ierīcē, lai saņemtu atgādinājumu, par derīguma termiņa beigu tuvošanos.

Jebkuru jautājumu gadījumā par Epipen, konsultējieties ar savu ārstu vai farmaceitu.

Ceļojiet kopā ar Epien.

J: Kas man jāņem vērā par Epien ceļojuma laikā?

A: Paņemiet pietiekami daudz autoinjektoru sev līdzī, jo ir valstis, kurās ir grūtības iegādāties Epien. Turklāt dažas aviokompānijas pieprasa pirms lidojuma medicīnisko izziņu no ārsta. Nepieciešamības gadījumā pirms lidojuma informējiet savu aviokompāniju.

4

ESIET VIENS VESELS AR SAVU EIPEN

Apmeklējot www.anafilakse.lv, Jūs varat redzēt apmācību par Eipen lietošanu.

Viatrix SIA
Mūkusalas iela 101,
Rīga, LV-1004
Latvija
Tālr: +371 67605580
LA-EPI-2026-00001

v3.2

Teksta pārskatīšanas datums: 2026. gada janvāris

Jūs varat ziņot par blakusparādībām tieši Zāļu valsts aģentūrai (ZVA) elektroniski interneta vietnē www.zva.gov.lv klikšķinot uz izvēlnes "Ziņot par zāļu blaknēm, negadījumiem ar ierīcēm, biovigilanci" un zem "Izdzīvotājiem" izvēloties "Ziņot par zāļu blaknēm" vai skenējot zemāk attēloto QR kodu.

